وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ

قِصّہ

غازی مرید حسین عاشق رسول خیر الوریٰ

سکنہ بھلہ شریف تحصیل چکوال ضلع جہلم

من تصنیف
قاضی جلال حسین حاذق حکیم و مبلغ اسلام بھونوی چال چک ۶۶ جنوبی
ڈاکخانہ کوٹمومن تحصیل بھلوال ضلع سرگودھا

گلشن پنجاب پریس سرگودھا میں طبع ہوئی

قیمت ۱۸ ر

بسم اللہ الرحمن الرحیم

اول حمد خداوند تائیں جو صفتاں نداسائیں
خالق مالک رازق ہر دا اندر دوہیں سرائیں

جس نے امر مقدر کوں زمین آسمان بناۓ
ست آسمان بنا کر اُس نے تھماں باجھہ ٹکاۓ

زینت دتی آسماناں نوں سورج چن بنا کے
سب جگ تائیں روشن کیتا نور چانن والا کے

عجب زمین بنائی رب نے قدرت حد نہ کائی
زنگا رنگ پہاڑ زمیں وچہ ویکھو سر الٰہی

وچہ پہاڑاں رب بنایاں کاناں سونے چاندی
تے قسم قسم دے میوے مرواں ویکھو دھرت اوگاندی

قدرت پاک خدا دی ویکھو انت نہ آوے بھائی
ہک آدم دی نسل خدا نے زنگا رنگ بنائی

اوسے نسلوں نبی پیغمبر مرسل رب بناوے
اوسے نسلوں مومن کافر انت حساب نہ آوے

ظالم عادل عالم فاضل زاہد مرد ربانے
نسلوں بھری زمین تمامی کوئی حساب نہ جانے

ہکناں نوں رب تخت بہاوے ہتھ وچہ دیندا شاہی
ہک ٹکڑے نوں بھی رُل مردے لیکھا بے پرواہی

ہکناں نے دل عشق اپنے نوں رب صاحب نے پایا
کئیاں ڈھولیاں ماہیاں پچھے دین ایمان گنوایا

کئیاں مِنہ نفس شیطاناں بدھے محکم کر کے
کئی سدا حرام کاری دے پین پیالے بھر کے

الغصہ مخلوق الٰہی رنگ و رنگ بنائی
جلال کہے آکھ سناوے تینوں تاج پیارے بھائی

صفت خدا دی ختم نہ ہووے جے سو آکھ سنائیے
آخر ختم عدالت ایہو سجدے وچہ پائیے

اے پر سب تھیں سوہنا رب نے ملکِ عرب بنایا
جیوچہ سوہنیاں شہریاں والا پاک محمدؐ آیا

جس چن آسماں نوں کر دو ٹکڑے اپنے کول سدایا
اوہ سوہنیاں تاجاں والا ماہی وچہ مدینے آیا

تے جو دربار محمدؐ دی گیا او خالی مول نہ آیا
جبرائیل جیہے جس خادم کلمے والا آیا

صفت نبیؐ دی ختم نہ ہوندی او محبوب الٰہی
صرف جلال او سیدے پاروں ونج جگ نوں لائی

ہن جلال حسینؓ سنادیں قصہ غازی دا سارا
جیونکر ملیا رام گوپالے غازی مرد پیارا

باب در بیان آغاز قصہ غازی مرید حسینؓ شہید علیہ الرحمۃ سکنہ بھلہ شریف تحصیل چکوال ضلع جہلم

جہلم ضلعے دے وچہ سوہنا ہک بھلہ شہر پیارا
چار اک میل دکھن چکوالوں جانے عالم سارا

اُس جھلے وِچ سی ہک بندہ ۔ مومن مرد خدائی
نمبرداری تے سرداری بخشی اُس اِلٰہی
چیز کسیدی تھوڑ نہ اُسنوں کرم کیتا رب عامی
سوہنا مکھڑا جن مبارک چہرہ پاک نورانی
احمد آکھے چہرہ اُسدا یاد آوے جاں مینوں
احمد خاص بیچارے تائیں کر شفقت اوہ ملدے
چیز کسے دی تھوڑ نہ اُسنوں رنگ مولا نے لائے
آہے پر ہک غم رہندا آہا ہر دم اُسدے تائیں
اوڑک جدم عمر مبارک بہت ضعیفی پائی
رب صاحب دی حکمت ویکھو قدرت عجب وکھاوے
بھاویں رڑے ہون غباراں پلو چہ ندیاں نہر کرے
پلو چہ اوتریاں بچڑے دیندا پلو چہ اوہ آباد کرے
پلو چہ عبدل اوتے مولا اپنا کرم کماوے
وِچ پاک دے عبدل اوتے فضل اللہ ہے کردا
حکم خدا تھیں عبدل اوتے ہویا فضل الٰہی
کل قبیلے جڑ مل آون دیہن مبارک بادی
تے سخی مرد خدا دا عبدل صدقے بہت کریندا
جُمل[illegible]ک سید آہا ڈھڈیاں رہندا بھائی
آکھے جاں تک آل میری تھیں ہوسی پیارا کوئی
ہُن بھی بھائی جُملے شاہ دا وِچ تتر الیں رہندا
مرید حسینؓ پھر شاہ صاحب نے رکھیا غازی دا ناواں
تے کمیں جمیں پھر سارے نوں آون لے ڈھویاں تائیں
تے سوہنیاں تاج ہونی کم سوہنے واہ واہ بار خدایا
جاں پھر غازی عمر مبارک پنج چھ سالاں پائی
غازی رہیا یتیم اکلا نہ کوئی بھین نہ بھائی

عبدل اسم مبارک اُسدا سینے صدق صفائی
مجھیں گھوڑے ہالی جوڑے ہر شے وافر آہی
قوم کھوٹ اُنہاندی آہی عالیشان گرامی
مُکھ اُسدے تھیں پھُل جھڑوندے جاں گل کرے زبانی
ایہ کلیجہ منہ ول آوے آکھ سناواں تینوں ل
جاں ملن اوہ پاگلونگڑی چھک لاون سنگ دلدے
نوکر چاکر وافر ہر شے اللہ کرم کمائے
گھر وِچ بال نہ کھیڈے اُسدے ملن جگر وِچ بھاہیں
مولا نے پھر کرم کماتے آس رحمت دی لائی
پلو چہ شاہ گدا کریندا پلو چہ تخت بہاوے
پلو چہ اہیاں راج بہاوے پلو چہ شاہاں فقیر کرے
پلو چہ چا آباد کریندا پلو چہ غیر آباد کرے
پلو چہ عاشق پاک نبیؐ دا گھر عبدل دے آوے
کوڈ عبدل دی نال بھُلاندے وکھیا مولا بھردا
مرید حسینؓ تولد ہویا رونق رب نے لائی
آکھن لکھ لکھ ہووی مبارک مولا دِتی آ شادی
جو مسکین سوالی آوے جھولیں بھر بھر دیندا
بیگھے ونڈ زمین عبدل نے اُسدے نام بوائی
ایہ ملکیت ہو گئی نشاں جو پیدائش ہوئی
حاصل اُس زمیندا کھاون سارا عالم کھندا
نے غازی پاک حسینؓ دا یار وبن گیا مرید سچاواں
سارے دیوے دعائیں جاون لے لے مجھیں گائیں
سوہنا نام مرید حسینؓ امر جلالوں پایا
والد جام اجل دا پی کے ہوئے عدم ول راہی
پروانگ بھلاندے پالیا اوسنوں عائشہ بی بی مائی

بھی دس جماعتاں پاس کرایاں مائی لال نگینے
جاں پھر عمر مبارک غازی باوی سالاں پائی
دس بارہ دن شادی تھیوں جاں ایہ عرصہ ہویا
یعنی اُس نے وچہ اخبار دے ڈٹھا ایہ حوالہ
جسدم وچہ اخبار غازی نوں نظر حوالہ آئیا
احمد نام حوالہ رکھ کے رام گوپال بولاوے
اگ لگی پھر تن سارے نوں غیرت غضبوں آئی
عیش آرام جہاناں والے غازی منوں بھلاوے
عشق نبیؐ دا وانگ سمندر دم دم جوشیں آوے

اے پر عشق نبی ہوا یارو پُر پُرسی وچہ سینے
نال خوشی دے غازی دی پھر شادی کیتی مائی
تیر لگا غازی نوں یارو وچہ اخباروں گویا
ہتک نبی دی ہے پیا کردا کوئی رام گوپال موکالہ
وچہ حصار ضلعے دے موذی انت ڈاہڈا جس چایا
جاں ایہہ نظر غازی نوں آیا دھرت اُسدی کنب جاوے
نال اسلام جلال اوکھر کی شامت جیدی آئی
رام گوپال نوں نال خنجر دے مارن قصد اُٹھاوے
پھڑ تلوار شکار کرن نوں غازی قدم اُٹھاوے

باب در بیان روانہ شدن غازی مرید حسین علیہ الرحمة بجانب رام گوپال

عشق چھپایاں چھپدا ناہیں جے سو کریئے حیلے
اے پر بیدرداں کی سارا جنہاں ڈٹھا نہیں ازماکے
وت پاک حسینؑ بھی وچہ کربل دے درا ویکھیں عشق کماندے
وت ویکھیں حال بلال حبشی دا جد رمز عشقے دی پاوے
ویکھ مرید حسین پیارا بھی ہُن عشق کماسی
تے سنو حقیقت غازی پیارا جب جب کرے تیاری
پھر ہتھ بنھ ماں پیاری اگے غازی عرض گزاری
مینوں عشق نبیؐ نے آکے اج ایہہ آکھ سنایا
بس اماں ہُن آگئی ساڈی گھڑی جسدا ئیانوالی
عائشہ بی بی دیوے اجازت نی غازی کلمے پڑھدا
بھی پھر ماں پیاری اُسنوں سنگ سینے دے لاوے
تے رخصت کارن ماں پیاری شہروں باہر آوے
آکھے جا حوالے رب دے لال پیارے میرے

بہن نہ دیندا ٹور کھڑ نیندا کول معشوق رنگیلے
اسد اللہ نوں ویکھ کھاں سوندا بازی عشقدی لاکے
باغ نبی دا گل لوٹاون پر لاج نہ عشقے لاندے
تن وچہ سیخاں تے من وچہ ماہی کلمے بول سناوے
نام اسلام دا روشن کرسی جسم کلمے دی پاسے
اگ عشقے دی وچہ کلیجے دم دم شُعل[illegible]ی
آکھے نام خدا دے رخصت دیویں اماں پیاری
اُٹھ او غازی شیر خدا دے حکم خدا فرمایا
آ اخبار اج جگر میرے وچہ اگ غضب دی بالی
بیڑی عشق نبی دی اُتے نال خوشی پیا چڑھدا
سر منہ چمے تے متھا پھیرے صدقے صدقے جاوے
اپنے ہتھیں لا جنت دا غازی نوں دکھلاوے
تیں بن ہیں کس حیلے جیو ساں مینوں جگت اندھیرے

کے جانے او مائی شوہدی میرا لال پیارا
عاشق پاک نبیؐ دا نیہی تکسی عالم سارا

القصہ پھر غازی ٹریا یاد اللہ نوں کرکے
آکھے یارب ویلا بخشیں فضل جنابوں کرکے

ہیں سنگت تلوار دے چیراں جاکے اس مردود لعینے
دشمن پاک نبیدا ماراں ٹھنڈ پوے وچ سینے

بھی غازی پھر شیر خدا دا عشقوں قدم اٹھاوے
بھلیوں ٹر کے چاچڑاں اندر کول پیراندے جاوے

اگوں اٹھ کے پیر صاحب پھر سنگ سینے دے لاندے
تاں پھر غازی ذکر اوتھے کڈھے بخار دلاندے

آکھے بھٹھ ایہ جیون میرا اس دنیا دے اتے
مولا تیرب والیوں جے جگ اتے بھوکن کتے

آکھے اجازت بخشو مینوں جاواں ول حصارے
خنجر نال کراں جا ٹکڑے اس مردود نکارے

پیر صاحب اجازت دیندے دعائیں بھی فرمایاں
آکھن لال مریداتیں جیہے گھٹ جنیسن مایاں

بھی غازی پھر لے اجازت مدتاں سفر اٹھاکے
حکم الہوں وچ حصارے جدم پوہتا آکے

اوتھے جاکے معلم ہوئیس اوہ مردود کمینہ
چھٹی لے پشاور گیا ہویوس اک مہینہ

تاں پھر غازی وانگ بازاں دے جھب پشاور آوے
اے پر موذی اوتھوں بھی پھر نکل حصاروں جاوے

بھی پھر غازی پرت پشاوروں جھب گڈی تے آوے
تیر جیہڑے تقدیروں چھٹن کون انہاں اٹکاوے

وچ پلک دے شیر غازی پھر پوہتا آن حصارے
اوتھے اسنوں ونجنے والا پتے دسیندا سارے

باب در بیان رسیدن غازی بخانہ رام گوپال و قتل کردن آن

یاری منگ اللہ تھیں غازی جان وچ زناتوں دے جاندا
عشق دی بازی اوتھے ویکھو عشق کماندا

وچ زنانوں دے ہسپتالے سی اوہ موذی رہندا
شامت آئیوس غضب الہوں سخن اولڑے کہندا

ستیاں شیراں بھونک جگاوے حد شامت آوے کتی
دم اٹھا اٹھواں جلدا سر پر لگدی ستو جتی

ذاتی دی کن کرلی ہوکے تھماں نال اڑیکے
اوہ رام گوپالے شوہدے بن لوسن اج لیکھے

اس احمق دا ویکھ تماشہ رب اس سنجتی آندی
اجل آوے جیوں بلے سپ نوں اوہ وچ پکڑ بٹھاندی

آخر جدم غازی صاحب گھر موذی دے جاون
شوقوں عشق النبی بلدے جھب جھب قدم اٹھاون

جاں دروازہ موذی والا نظر غازی نوں آئیا
ہتھ منہ کرکے دعا رب اگے آکھے بار خدایا

صدقہ نام نبی سرور دے یارب پاک خدایا
مشکل حل کریں توں میری جس کارن میں آیا

یارب والی تیرے باجھوں ہوئیا نہیں کوئی میرا
یا پھر تکیہ عشق نبی دا جو محبوب ہے تیرا

یارب ملک بیگانہ سارا تے محرم حال نہ کائی
راہ تیرے اج سر ہتھیاں ایہہ آس ویکھو آہی

کر کے یاد خداؤں غازی ہتھ دوہیں ول کر کے
نعرہ مار کے داخل ہویا جان تلی اُتے دھر کے

کر تکبیر بلند آوازہ غازی وانگ شیر اندر بولے
آکھے موذیا آیا ای غازی تیغ ہتھاں وچ تولے

آکھے غلام احمد دا آیا ای آندا ای رب تینوں
سخن اولڑے ایہو جیہے کرنے کس سکھائے تینوں

اُٹھ پلید شتابی جلدی آج غازی رب دا آیا
دانہ پانی ہُن اج جہانوں تیرا رب نے چا چکیا

رام گوپال سی سُتا ہویا منجیاں چھاویں کر کے
کول اُسدے سی عورت بیٹھی تک کے شیر ڈر کے

سٹ کے شید نے چیکن لگی رونے پاندی ہاڑے
جب جگاوے رام گوپال نے ہتھ مونہہ تے مارے

اُٹھ شتابی رام گوپالا کوئی آ گیا ای کلمے والا
اج ہُن تیرا اس جہانوں ہُنسی آ دیس نکالا

میں جو تینوں نت سمجھاندی خوف دلے وچ دھرکیاں
نال اسلام گوپالا کھیڈیں ہوش زوراں نوں رکھیاں

مت کوئی کلمے والا آ کے چڑھ تیرے تے جاوے
مار خوار کرے کوئی تینوں ونگ بارود اڈاوے

لے ہُن اج اوہ ویلا آ گیا ای کر لے ہوش سنبھالے
سر تیرے تے آن چڑھے نی تیز کھیاں تیغاں والے

تاں پھر اُٹھ تر ہبکیا موذی ہیٹھ منجی تھیں آوے
نال شتابی جلدی کر کے ہتھ ہاکی نوں پاوے

ہو ہوشیار کھلا پھر موذی ہاکی ادتاں اُٹھاوے
ہاکیاں تیغ کی کرنی اوتھے جنہاں آپ جلال چڑھائے

بھی پھر غازی وانگ شیراں دے گج کے جس دم آوے
ترکھی تیغ شتابی کر کے ضرب کلیجے لاوے

کافی ضرب کافر نوں لگی آندراں باہر آئیاں
تے عورت رام گوپالے والی پاوے چیکاں دھاہیاں

الغرض جاں شیر خدا دے ماریا موذی گج کے
داخل نار جہنم ہویا ہکو ضرب نوں بج کے

رگڑ اکڑ ہیا موذی والا مار نعرہ جاں غازی
نعرے مارے پانچیاں پائے مولا ہووس راضی

وچ فلک کاندے ملک بھی آکھن واہ او غازی شیرا
داخل رب دیاں پیاریاں اندر اج نام ہو گیا ای تیرا

نام اسلام دا روشن کیتا ای سوہنیاں لال جواناں
اج ہُن تیریاں دھماں پیگیاں اندر دوہاں جہاناں

واہ سبحان اللہ رب حبیب پر نظر کرم دی پاون
جن انسان ملائک سارے واہ واہ آکھ سناون

باب در بیان خبر آمدن در بھلہ شریف و شنیدن والدہ صاحبہ غازی مرید حسین علیہ الرحمۃ

تے سنو حقیقت جاں پھر بھلے خبر پہنچی ایہہ آئی
مرید حسین اج غازی بنیا کیتیوس نیک کمائی

عائشہ بی بی کلمے پڑھ کے شکر الحمد الاندی
غالب شوق ملن دا ہویوس جب تیار ہو جاندی

ہے محمد بخش تھرپالا نوالہ اُٹھیا نعرے مارے
میں سُنیا اج یار اساڈا غازی رب بنایا
تے خیر مہدی سی ویر غازی دا جا پچھے جا یا بھائی
اُٹھ شتابی شیر خدا دے دونویں سر دے پیارے
بھی پھر دونویں ملن غازی نوں نال کلیجے لاندے
لکھ لکھ دیہن مبارک جا کے دونویں یار پیارے
نت نہ جمن دنیا اُتے تدہ جیہے لال نگینے
کر ملاقاتاں ولدیاں باناں اوس دونویں آون
سارے مومن کرو دعائیں اگے سچے سائیں

خیر مہدی نوں آکھے آکے سُن او ویر پیارے
سہرا عشق نبی دا والا مرید حسین اج پایا
نالے ویر امیر بیگم دا جو بی بی غازی دی آہی
وچ حصارے کول غازی دے پوہتے وچ پلکارے
تک غازی نوں اہنی ہوندے ٹھنڈ کلیجے پاندے
اکھن گھٹ جنبین مائیاں تدہ جیہے جن تارے
جیوں تدہ اُٹھکے عشق نبی دا چم لایا سنگ سینے
پھر حصار لاہور تے جہلم بھیج دونویں جاون
یارب رنگ دوہاں نوں لائیں روز قیامت تائیں

باب گرفتار شدن غازی مرید حسین علیہ الرحمۃ

ہُن جلال حسین سناویں غازی کویں ہائی
سُنو حقیقت جاں اوتھے غازی نال خوشی بیا جھولی
تے عورت ام گوپال نے والی کردی لوٹیاں دھاڑے
بھی پھر تھانے والے جلدی آ جاون اُس جائی
آکھے غازی پوچھو ناہیں اوہ جانے جانن والا
بھیجن پھر اوہ غازی تائیں عدالت وچ حصارے
کیس غازی دا وچ عدالت بھی پھر جس دم آوے
اور ڈک غازی جیل جہلم وچ امرا لہوں آوے
یعنی غازی وچ جیلاندے جاں کجھ روز گذارے
چانن نور نبی دا راتیں نت مارے چمکارے
سکھ بک دوجی کوٹھی رہندا کول غازی دے بھائی
نجری پچھدا غازی کولوں دس او غازی سائیں
غازی آکھے جد تک موہنوں کلمہ کہیں نہ بھائی

تے جیونکر غازی وچ حصارے دھم کلمے دی پائی
نعرے تے تکبیراں بولے عاشق پاک رسولی
جمع ہوئے آبندے اوتھے وچ پبلک بہوں سارے
پُچھن غازی نوں کیوں اسنوں تیغ جگر وچ لائی
اسے لائق آ موذی جو ہوئیوس اج حالے
صدقے جاواں وچ عدالت نعرے غازی مارے
کتنی مدت وچ عدالت اوہ سماعت پاوے
تے سُنو حقیقت جو کجھ غازی اوتھے رنگ وکھاوے
سواری پاک محمدؐ والی دیندی سُہنت نظارے
بھی پھر جندرے جیلانوالے کھُل وجن نت سارے
مکٹ ن روشنی نور نبی دی اُس بھی نظری آئی
چینر کیہڑی جو روشن کردی تیری کوٹھری تائیں
تد تک توں او تک نہ سکدا ایہو سرّ الٰہی

اوہ سوہنیاں پاک نظارے یا نوالہ رب دا خاص پیارا
جیدی خاطر رب نے پیدا کیتا ای عالم سارا

جیکر کلمہ دلوں سچا نوں آکھ سناویں مینوں
تاں پھر حالہ جانن والا دس دیواں میں تینوں

تاں پر کافر وضو کر کے کلمہ بول سناوے
بھی اوہ جلوے راتاں والے فضل الٰہوں پاوے

مشرف ہو اسلاموں اُس نے جھبدے کیس مناٹے
بول بلند آوازہ پھر اوہ قیدیاں آکھ سناوے

آکھے میں اج مومن ہو گیا تسیں گواہ تمامی
میں پر رب نے کرم کمایا دور ہوئی سب خامی

لکھ لکھ دیہو مبارک مینوں پائے خوشی خزینے
میں پر اج ہے کرم کمایا سوہنے شاہ مدینے

سنگ پارس ہے ملیا مینوں جس اکسیر بنایا
دین نبی دا فضل الٰہوں اج عاجز نے پایا

واہ واہ گھڑی مبارک آہی جاں میں جیلیں آیا
جس وچ عاشق پاک نبی دے ربدا راہ وکھایا

تے نام غلام رسول میرا اج رکھیا غازی پیارے
میں غلام رسول دا بن گیا رنگیا اس ونجارے

بھی نام خدا دے عاجز تساں ایہ اک عرض سناوے
جیکر وچ جیلاں دے مینوں گھڑی اجل آ جاوے

لازم مسلماناں او تے تاں مینوں دفنایا
اپنے ہتھیں پڑھ جنازے وچ قبر دے پانا

مومن سارے وارث میرے کلمہ جو الاوے
مت کوئی کافر مشرک آ کے ہتھ مینوں پیا لاوے

اوڑک اُسنوں وچ جیل دے سزا پھانسی دی ہوئی
وارث کافر جھگڑا کر دے چارہ چلے نہ کوئی

غازی پڑھے جنازہ اُسدا تے ہتھیں دفناوے
کافروں کر مومن پلو چہ جنت وچ پہنچاوے

واہ سبحان اللہ رب جنہوں تاج کرم دا پاون
کٹیاں جلال او رنگدے جاون جنہاں گولوں لنگھ جاون

باب در بیان آمدن غازی علیہ الرحمۃ در عدالت و بیان دادن و شہادت یافتن

تے سنو حقیقت جاں پھر غازی پیش عدالت آکھیندا
پر کر کاسے شوق شرابوں عشق نبی دیوں پیندا

کئی وکیل دھگانے آون ہو پیش عدالت جاندے
بنھ بنھ کے تقریراں کر دے کڈھ قانون وکھاندے

آکھن ایہ ہے کملا کوئی خلل دماغاں والا
لائق سزا نہ ہوون کملے ویکھو ایہہ حوالا

سارا دن وکیل بیچارے وچ تقریراں لاون
وچ عدالت غازی تائیں کملا کر دکھلاون

میں صدقے جاں شیر غازی پھر کرے بیان زبانی
کل تقریراں تے تدبیراں پھیر دیوے او پانی

آکھے خلل دماغ میریا اُسیدن دا اسدا پایا
جسدن سہرا غازیا نوالہ رب میرے سر پایا

یا پھر قایم اُسیدن دیاں ہو گیاں میریاں ساراں
جد بکواس ڈھٹے ہیں اسدے پھول مچوں اخباراں

یا پھر راستی عقل میرے تے اوسیدن دی پائی
یا پھر عقل دماغ میرینوں ہوش نہ دو کا آٹیا
قسم خدا دی ہوش پھیرا او سیدن دا پاٹیا
واہ سبحان اللہ ایہ غازی عجب کمال وکھاون
آکھن غازی شیر خدا دا غخن نیچے پیا کہندا
بھی پھر میلے وڈے وڈیرے کول غازیدے آون
آکھن ہو انکاری جرموں غازی مرد جواناں
جاں پھر لفظ جرم نوں غازی دل اپنے وچہ تولے
آکھے بھید میرے اوتے تساں نے ظلم کمایا
ایہ قانون نہ معلم تساں ویکھو حال بلالؓ جیہاندے
وت ویکھو جدوں بلالؓ ہوراں نے چڑھ منبر بانگ سنائی
ویکھ جلال عشقے دے کھاڑے جاں غازی چڑھ جاسی

جدن ونڈی وچہ حویلی چھوڑی عاجز مائی
جاں میں چار دناندی بہو تی چھوڑ محلیں آیا
جدن عشق نبی دا رب نے من میرے وچہ لایا
کل وکیل عدالت نالے وچہ حیرت دے آون
ایہ جا پاک نبی نوں ملسی ایہ دلیاں دا حال نہ رہندا
کر تقریراں تے تدبیراں غازی نوں بدلاون
اس مقدمیوں رکھیں تینوں بری اساں کرواناں
جوش غیرت وچہ آ کر غازی پاک نے باتوں بولے
عشق نبید بدنام تساں نے جرم ہے آکھ سنایا
جنہاں تن وچہ سیخاں تے من وچہ کلمہ او تے احد سبق پکاندے
منہ وچہ کلمہ رہیا شہادت اجل شہادت پائی
فضل الٰہوں تاج شہادت اج اوہ پا وکھاسی

مقولہ شاعر

در غزل پنجابی

جدوں غازی کھارے اوتے چڑھ ویسی وچہ فلکاندے پے ہلچل ویسیا
وچہ فلکاندے ملک حیران تھیون آکھن بسم اللہ جتو آیا
پئے حسن حسین بلاوندے سونا لے کل شہید استقبال کرن
مونتوا قبل ان تموتو اداج سبق جہان نوں دس ویسی
پچھیں سچ جلال جے حال غازیدا جیہڑا خاص مرید حسین دا اسی

وچہ فلکاندے پے ہلچل ویسی وضہ وچہ شربت تمر نقل ویسیا
غازی وچہ جنت دے وچ رہسی ایرہ وچہ عدن دے ول ویسیا
دھن بھاگ عبداں دے بچڑے دے مجلس پاک حسینؓ دی رل ویسیا
تجاھدون دے چڑھ جہاز اتے یا پاک نبی دا وصل ویسیا
اتے وانگ پتنگاں شمع محمدیوں چڑھ کھارے اوتے وصل ویسی

باب در بیان شہادت یافتن غازی علیہ الرحمۃ

سنو حقیقت جاں پھر غازی خوشیوں موت قبولی
ویکھو عجب کمال جلال غازیدے کوئی عاشقاں رنگ نیارے

ناہی دنیا دی کوئی لوڑ غازینوں اس وچہ شوق رسولی
وانگ پتنگاں ہٹ نہیں ہٹدے عاشق مرد پیارے

جاں پھر حکم سزا غازی نوں آکھہ سنایا جاوے
جاں پھر روز شہادت سندا غازی والا آوے
محمد بخش تے خیر مہدی صاحب دونوں جہلم آون
ہور ہزاراں یار پیارے بھی اوتھے آجاندے
تے غازی ماں نوں آکھی کردا ہتھ قدماں تے لاوے
آکھے مائیے ساک خدا بن ہور نہیں کوئی تیرا
نام خدا دے تے نبیؐ دہاراں بخشیں مائیے مینوں
عائشہ بی بی پھر لال پیارا نال کلیجے لاندی
آکھے سن او لال پیارے اے میرے دلجانی
جیکر ویر تیرا کوئی ہوندا ہور بھی گھر اج میرے
پھر غازی نوں ماں پیاری عطر پھلیل لگاندی
آکھے جا حوالے ربدے باہن بچیا اج تیری
ساک میرا ہن باجھ خدا دے جگ تے مولے ناہیں
بھی پھر احمد دوست محمد تے خیر مہدی بھی نالے
ہر ہر نوں پھر غازی پیارا سنگ سینے دے لاوے
آکھے راضی رہنا میتھوں ساریاں تساں بھراواں
بھی پھر غازی کرے وصیت نال تاکیداں بھاری
ہک تے حقہ وچ فاتحہ دے ہرگز مول نہ دھرنا
تے دوجا پڑھن درود نبیؐ دا وچ فاتحہ مجلس آکے
الغرض جاں وقت غازی دا نزد شہادت آوے
تے غازی آکھے ایہو جیہے کپڑے ہرگز مول نہ پاساں
صاف لباس لگا کر پھر غازی کلمہ بول سناوے
واہ سبحان اللہ جاں غازی چڑھ تختے تے جاوے
تے سنوں حقیقت تختے اُتے غازی بول سناوے
چوہڑے مینوں ہتھ نہ لاون جو بے مذہب موکالے

وقت روز مقرر کر کے خاص بتایا جاوے
عائشہ بی بی صبر شکروں بھی وچ جہلم جاوے
بھی احمد خان تے دوست محمد سنگ انہاں دے جاون
اوڑک واری غازی سندی وچ زیارت پاندے
تے جاندی واری لال پیارا گلاں دو سناوے
ایہہ پیر شمع محمد یوں صدقے ہوگیا ای دل میرا
انشاء اللہ وچ جنت دے مل پوساں میں تینوں
صدقے جاواں پاک زبانوں سخن سوہنے فرماندی
جا بچیا ماں واری آساری ہو وچ اج قربانی
کر صدقہ میں پاک نبی دا ٹور وینندی سنگ تیرے
تے اپنے ہتھیں لال پیارا کھاڑے اوپر بٹھاندی
ہتھ وچ پاک نبی دے پائی پر عرض سنی اک میری
کول سدیں توں گھول گھتی نوں ہر دم دیاں دعائیں
محمد بخش بھی سب ملدے ایہ یار محبتاں والے
نال انہاں دے گلاں کردا پایا وچ کلاوے
میں دیدار نبی دا چاہ اج فضل الاہوں پاوال
فاتحہ کارن جو کوئی آوے نہاں کرنی عرضگذاری
مولا پاک مدینے دیدا کجھ شرم دلے وچ کرنا
ایہہ درود کوئی شے عجب ہے میں تے وکھیاں نت ازماکے
سیاہ لباس ملزماں والا پاس لیاندا جاوے
میں تاں عطر پھلیل لگا کر اج گھر ماہی دے جاساں
تے کر بسم اللہ لٹک لٹک کے ول سولی دے جاوے
نال خوشی دے کھل کھل جاندا نعرے مار سناوے
دھاگہ مینوں پھانسی والا آ کوئی مومن پاوے
مومن مینوں آپ سنبھالن کلمہ پڑھنے والے

کی مجال کسیدی آہی ہتھ اوسنوں کوئی لاندا
جو کوئی مومن گل میر پوچھیا اج دھاگہ چا پاسی
تاں پھر قیدی نال شتابی بھج غازی ول آگئے
تے جاں غازی سی سُولی اُتے یارو قدم ٹکایا
تے ملک خدا دا کرن زیارت بیحد سی اوتھے آیا
تے جاں غازی سی پا ملاں باندا تختے تے چڑھ آیا
نے سنو حقیقت جاں پھر غازی دھاگہ گلوچہ پاڑے
ماراوڈاری رُوح غازی دا اندر [illegible]کارے
قالُوا اِنّا لِلّٰہ آکھو سارے مومن [illegible] گئی
کیونکر زیارت غازی والی آہی دنیا کردی
یعنی جسدن روز سزا دا غازی والا آگیا
بندے چھوڑ کے دھندے سارے طرف کچہری آون
خاص جہلم دی حالت بھی پھر کویں جلال سناواں
دنیا آن اکٹھی ہوئی خلقت جُڑ مل آئی کو
بند کچہریاں ساریاں ہویاں مدعی مدعا علیہ نٹھے

بھی غازی پھر بول زبانوں ایہ فرمان سناندا
انشاءاللہ وچ جنت دے سنگ میرے اوہ جاسی
جیہڑا ایہلوں پوہنچا آکے اوہ دھاگہ گل پائے
وچ فلکاں دے ملک بھی آکھن دھن مائی جس جایا
سارے نعرے مار کے آکھن دھن مائی جس جایا
عاشق عشق ثبوتی دیکے قرب حقانی پایا
رُوح بدن تھیں کر پروازاں دل مولا دے جاوے
جنت وچہ عدن دے پوہنتا سیر کریندا سارے
حالت آکھاں جلال حسینا جیونکر پھیرو ہائی
کیونکر خلقت ہوئی اکٹھی ڈگ ڈگ دنیا مردی
جہلم وچہ ہٹر تالاں ہویاں کسے نہ دھوآں دھوکایا
بھی لاہور پشاوراں تائیں کئی مومن آجاون
مُکھے مردے بال ایانے بُھل گئے دودھ ماں دے ول
ہر لُوں حُب زیارت والی ولوچہ رب نے پائی
دھکے اُتے دھکا لگدا لکھاں وچارے ڈھٹھے

باب در بیان آمدن خلقت برائے زیارت غازی وبکواس کردن یک کافر وقتل کردن اورا غلام محمد سکنہ جہلم

سنو حقیقت روز شہادت جسدن آیا بھائی
گڈیاں موٹراں لاریاں اوتے بیحد خلقت آوے
بھی جلال حسین سناویں اک بدھڑیدے احوالے

خلقت کرن زیارت بیحد ہر ہر طرفوں آئی
گلیاں شہر بازاں اندر پیر نہ دھر یا جاوے
فضل خان تنایا جیونکر چوہدری ڈہایاں والے

اک ٹولہ کجھ ہندو یاں والہ کرن زیارت آندے
بازار جہلم دے وچوں جس دم آنگھے اوہ سارے
اک سکھ بزاز تکیندا انہاں نوں وچہ بازار کھلو کے
آکھے ہیں اک بڈھا ڈٹھا وچہ بازارے جاندا
نقے غلام محمد آہا کشمیری خاص جہلم دا بھائی
صدقے غلام محمداں اوتوں دعوے جنہاں غلامی
اُس مومن دے دل وچہ غیرت غلبہ ایسا پایا
تیز کٹار گھروں لے جلدی پھیر بازارے آوے
سنو حقیقت جاں پھر غازی دکان تے آندا
اُٹھکے کافر اگوں شتابی آکھے اُسدے تیائیں
غلام محمد آکھے اگوں سن مردود نکارے
اے پریاد کریں اوہ ویلا جاں اوہ بابا آیا
ہُن غلام محمد آیا اہی دسن تدھ نشانی
ایہ گل سن کے اگوں کافر پاوے ڈنڈ کُکارے
مار چھری پھر کڈھ کلیجہ پراں موذی دا دھروا
آکھے جاں تک کلمے والے ہوون دنیا اُتے
چھوڑ جلال حسین اتھے ہُن اس غازی دا قصہ

اک بڈھا بھی چڑھ کھوتی تے آوے سنگ انہاندے
قدرت ویکھو قادر والی عجب وکھاندی کارے
تک بابے نوں ٹھٹھے کردا ذرا انچھیرے ہو کے
ایہو محمد مسلماناں دا کھوتی تیز چلاندا
ایہ گل رب نے امر اپنے تھیں کن اُسدے وچہ پائی
پاک رسول دی عزت پچھے جند کردے قربانی
غلام محمد دوڑ شتابی گھر اپنے نوں آیا
پوہتا آ [illegible] اُسدی تے ڈھل نہ ماسہ آوے
کر بسم اللہ [illegible] بیدیوں چڑھ تھلے تے جاندا
تھاں کیہڑا [illegible] لاہوواں بھائی ملیوں آکھ سنائیں
تھانوانوالے ہندے تیرے ختم ہوسن اج سارے
تک کے اُسنوں تدھ پلیتا کی بکواس سنایا
جو بکواس کریسی ایسے رگڑیا موذی جانی
اے پر غازی پکڑ کے اوسنوں چاڑھیں تے او مارے
نال خوشی دے نعرے مارے شکر خدا دا کردا
کی مقدور رسیدا یاروکیوں بھونکن ایہ کُتے
مرید حسین زیارت دیسی توں بھی ونج لئیں حصہ

باب در بیان جنازہ غازی مرید حسین در جہلم و روانہ شدن غازی و آمدن در بھلوال شریف

تے سنو حقیقت جاں غازی نوں کھارے وتوں لاہون
لکھ مخلوقاں کرن زیارت اوسدن اُتھے آیاں
امیر غریب تے جاں اوتھے ہر اک نے ور لگاون
جیدا اوہی کپڑا ڈٹھا پھیر نہیں ہتھ آوے

بہجد دنیا آگئی اُتھے پئے زیارت پاون
کئی بڈھے کئی ٹڈھے ڈھٹھے کئی دسن وچہ پائیاں
جیہڑے ہوون کرماں والے ونجہ زیارت پاون
کئیاں کپڑے لیراں ہویاں ہر کوئی اُڈیاں چاوے

آخر اوتھے پولساں والیاں ہمت کر دکھلائی
مرید حسین شہیدے تائیں پھر موٹر وچ پاون
دوست محمد خیر مہدی تے محمد بخش بھی پیارے
جاں پھر وارث پیارے سارے چڑھ موٹر تے جاندے
ایس۔ڈی او چکوال صاحب بھی وچ وجی اک لاری
اے پر دنیا وچ میلاندے دسدی ہر ہر جائی
آخر دنیا ہوا کٹھی ہر ہر پاسوں آئی
اوڑک دنیا ہوا کٹھی اوتھے پڑھے جنازہ
نال کوشش دے موٹراں اوتھوں کڈھے تھانیدارے
تاں پھر لاریاں وانگ ہوادے اُڈدیاں جلدی جاون
یعنی اگوں رلمل مومن وچ سڑکاندے آون
شوق زیارت کارن دنیا ہر ہر جائی آوے
بھی پھر موٹراں کھوتیاں کولوں جدم چلدیاں آون
دکانوں اوہ حکم سناون ونویں ولی خدائی
فوراً پھر مخلوق تمامی لیٹ گئی سی ساری
سب ڈویژنل صاحب بہادر پھر وحکم سناندے
سارے مومن کرو دعائیں روز قیامت تائیں
نیک حاکم جس پبلک تائیں رب عطا فرماندا
ظالم حاکم دنیا اوتے شامت بدی ہوندے
آخر جدم شاہ صاحب پھر موٹر چا کھلواندے
نالے اوتھے پڑھن جنازے خلق زیارت کردی
اوتھوں ٹرکے موٹر جدم کول ڈباں دے آئی
شاہ صاحب پھر پنج منٹ اوتھے موٹر چا کھلیندے
زیارت کارن دنیا اوتھے بیحد ہیسی آئی

نال کوشش دے کول غازیدے موٹر آ کھلوائی
بھی پھر مائی غازیوالی بہ لاری وچ جاون
صوبیدار سوداگر خاں بھی بہن لاری وچ سارے
ہار پھلاندے بیحساب گل غازی دے پاندے
سنے تھانیدار صاحب دے بیٹھے کرن اسواری
پولساں والے پچھاں ہٹاون واہ نہ چلنے کائی
پڑھن جنازہ غازی سندا ہر نے نیت ٹھہرائی
ہر ہر پاسوں نیت کھلوون خلقت بے اندازہ
خلقت رہ گئی کھلی کھلوتی لد گئے ونجارے
اگوں راہ وچ کئیاں جائیں مومن نظری آون
دودھ کھنڈاندے گھڑے بھر کے راہ وچ آکھاون
وچ جنگل دے منگل بن گئے جتھوں لاری جاوے
پیر صاحب ترمنی والے تے شاہ جی صاحب بھی آون
وچ سڑکاندے لمے پے جاؤ راہ نہ چھوڑو کائی
پیر دھرن دی جاگہ نہ لبھدی جاں اوتھے آئی لاری
اوہ سید سخی تن آل نبی دی موٹر چا کھلواندے
تا قیامت رکھے سلامت نیکاں حاکماں سائیں
ایہ علامت رحمت والی ہے رب کرم کماندا
کھا جاون ہندو یہ ساری مدعی مدعا علیہ ونڈے
ہر ہر پاسوں مومن آکے رج زیارت پاندے
نعرے تے تکبیراں آکھن دنیا کلمے پڑھدی
فرمان علی ایہ ڈبانوالے ساری گل سنائی
عاشق پاک نبی دیوالی زیارت ہر نوں دیندے
تے پھلاندے دروازے لاکے ڈباں سڑک سجائی

یعنی استقبال غازیدا کردی دنیا ساری
غلام جیلانی صوبیدارے ایہ کل اسباب بنایا
یارب صوبیدارے تائیں دیویں نیک جزائیں
غلام حسن بھی سولہ چکوں منٹگمری تھیں آوے
بھی ہمروانہ اوتھوں موٹر چلدی وانگ ہوائی
یعنی غازی جِچہ جھلے دی جد ہم ہیسی آئیا
استقبال غازیدے کارن دنیا جُڑ مل آئی
لاہ غازیوں لاری اُتوں پھیر پلنگ تے پاندے
تے صدقے جاواں عائشہ بی بی جگرا کیڈ وکھاوے
بلکہ دسیو مبارک مینوں اج پھل گلابی میرے
شاہ صاحب فرماون او تھے ہر نوں آکھہ سناؤ
تاں پھر لوگ تمامی سارے بھج بھج صفاں بناون
ہار پھلاں دے گل وچ پا کے عطر پھلیل لگا کے
گلیاں کوٹھیاں اوتے دنیا مکڑی وانگوں آئی
چھوٹا وڈا چاہیے ناہیں حب زیارت ہر نوں
وچ محلاں پلنگ غازی دا کر بسم اللہ لاہون
بھی پھر یار پیارے اوتھے رج زیارت کر دے
بھی اوتھے گورنج مبارکاں والی ہر پاسوں پئی آوے
صدقے صدقے جاوے دنیا آکھے شیر جواناں
بھی پھر جوڑانواں لگ کے پھر غازیوں چاون
کرن تیاری پڑھن جنازہ بھج خلقت آئی
عالم فاضل حاجی حافظ بھج بھج دوروں آئے
بعضے آکھن اسی صفاں آہیاں وچ میدانے
سبھے کھبے اگوں پچھوں ہر ہر طرف کھلوکے

سڑکاں اُوتے پھل کھلارن جتھوں لنگھدی لاری
آمد غازی پاک دی کارن رستہ خوب سجایا
رہوے سلامت نال کرامت روز قیامت تائیں
کرے زیارت رج غازیدی فضل خدا بوں پاوے
وچ پلک دے شہر بھلے وچ لے غازیوں آئی
ہک بھلے دے کتنے بھلے رنگ قدرت نے لایا
ہر نوں حُب زیارت دی لوچہ پاک خداوند پائی
آن پیارے یار سبھا ہلے ڈولی غازی دی چاندے
مت کوئی لال میرینوں رووے مکھ تھیں بول سناوے
پاک نبی سنگ پیت لگائیوس ہنجھ عشقے دے سہرے
وچ گلیاندے دوہاں پاسے صفاں خوب بناؤ
تے چاون والے منجی غازیدی نیویں کر کے چاون
تے چاون والے ہولی ہولی ٹردے منجی چاکے
نور نبیدیاں لہراں اُٹھن کلمے ہر ہر جائی
مٹھے مٹھے ٹردے ٹردے اوڑک آ گئے گھر نوں
جتھوں ٹرپھا اخباراں اُٹھیا اوسے جگہ ٹکاون
ہو کے صابر شاکر سارے ہتھ کلیجیاں دھر دے
شکر الحمد للہ پھر عائشہ مکھ تھیں بول سناوے
اج ہین تیرہاں دھماں پئیگیاں اندر دوہاں جہاناں
باہر وچ میدان دے آ کے پلنگ چا ٹکاون
کون جلال صفاں گن دسے انت نہ آوے کائی
بھیجانی خلقت آئی کون حساب سنائے
بعضے آکھن نوے آہیاں اللہ مالک جانے
پڑھن جنازے ہر ہر پاسوں اگوں پچھوں ہو ٹکے

حاجی مہر خان صاحب جو ہین چکوڑے والے
آکھے او تھے گمنے والے کیتی کرن تقریراں
اوڑک پھیر جنازہ پڑھ کے ہتھوں منجی چا کے
وچہ صندوق سامی دے رکھ کے چا غازی فناون
درود نبی دا پڑھ پڑھ سارے تک تک مٹی پاون
عائشہ بھی پھیر روضے اوتے بن مجاور جاندی
بھی پھر قبلہ حضرت صاحب چاچڑاں والے آون
ملک ملک تھیں دنیا آوے آن زیارت پاندی
واہ سبحان اللہ جس اوتے کرم ہووے سرکاروں
جیندونا نوچہ پیر صاحب پھیر روضہ خوب بناندے
بھی پھیر پیر صاحب نے یار وحیت دنیا تھیں چایا
غلام حیدر بھوناندا منشی سنگ براندے بھائی
میں صدقے جے پیر صاحب پھیر کجھ دن مہلت پاندے
جلال حسین ہن غازی والا فاتحہ آکھ سنائیں
پڑھو درود ہن مومن سارے جیوں غازی فرمایا
صدقہ پاک نبی سرور دا کرے جلال دعائیں
بھی پھیر مومن کرو دعائیں اگے سچے سائیں
غازی جنہاندا ویر پیارا ماموں جبایا بھائی
بھی جلال حسین عاجز تے اپنا کرم کمائیں
بھی ماں باپ میرے نوں بخشیں یا ستار غفارا
بھی استاداں میریاں اتے ہونے کرم گھنیرا
حک ٹھٹ وچہ رونق لا کے بیٹھے ولی خدائی
ملک ملک تھیں طالب آون آن تعلیماں پاندے
بدن انسانی روح فرشتیاں قدرت وکھ ربانی
محمد ولی اللہ اسم مبارک تے خاصے ولی ربانے

اوہ بھی وچہ جنازے آہے دین گل جوالے
اے پر صفاں گن نہ سکدے بھل وجنے تدبیراں
خود زمین غازی وچہ رکھدے کول قبر دے آ کے
دنیا تھیں پوشیدہ کر کے جنت وچہ پوچاون
حافظ کئی کھلو سرہاندی پاک کلام سناون
اسے جا پایال کھڑایا اج بیٹھی ہو سرہاندی
او تھے ہی چا ڈیرہ کر دے لنگر خوب لگاون
روز جمعہ دے بھی او تھے خلقت نہیں سماندی
پیر آون پھیر کول مریداں شفقت شوق پیاروں
مسجد پاون کھوہ کھٹاون رونق عجب لگاندے
کول مرید اپنے دے جا واں دل وچہ قصد ٹھرایا
اس بھی کیتا کوچ جہانوں چھوڑ کے بابل مائی
اللہ جانے روضے اوتے کے رنگ بناندے
پڑھ کلمہ توں پاک نبی دا رب تھیں منگ دعائیں
بھی پھیر ایہ دعا اساڈی کریں قبول خدایا
بخشیں مائی باپ غازی دا بھی جد ساری تائیں
احمد دوست محمد سے اتے یا رب کرم کمائیں
جنہاں حقیقت غازی والی بہ کے کول لکھائی
دفتر میرا عیباں بھریا بڑی ہی بنے لائیں
صدقہ پاک نبی سرور دا جو سردار ہمارا
جیں پر رب نے کرم کمایا بخشیا علم ودہیرا
علم حلم تے خلق ودہیرا بے حد انت نہ کائی
جو آون اوہ فضل کرم تھیں ہو ہو عالم جاندے
مکھ انہاندیوں پھل جھڑ پوندے جاں گل کرن زبانی
وچہ خدمت جو حاضر ہووے فیض انہاندے جانے

وچہ درگاہ خداوندوالی کرداعرض نمانان
یارب تاج محمدؐ نوں بھی تاج کرم داپائیں
تاج حسین اُس ویر پیارا سدا سلامت تھیوے
محمد عنائیت اونے یارب ہووے عنائیت تیری
غلام حسن نوں وِچ جہانیں مولیا توں رنگ لائیں
اوہ بھی دم دم غازی نائیں یادہمیشہ کردا
بھی پھر پڑہنے سُننے والے مسلمان تمامی
یارب صدقہ عشق اپنے دا بھی محبوب الٰہی
بھی صدقہ وت اس غازیدا جو کرے شکار حصارے
بس جلال مُکّاہُن قصہ کلمہ آکھہ زباتوں

یارب سایۂ رحمت ہونے اندر دوہاں جہاناں
رہووے سلامت باکرامت تاقیامت تائیں
ہر دم چہرا پاک دوہاندا شالہ اساں وسیوے
جس نے وچہ چھپوادن اسدے کیتی حمائیت میری
ہر دم تیری رحمت ہووس اندر دوہیں سرائیں
پڑہے درود تے فاتحے آکھے ہر دم کلمے پڑھدا
یارب ہر تے کرم کماویں صدقہ نبی گرامی
پھر صدقہ حسنین ولیدا جنہاں کربل جھوک لدائی
پڑھنے سُننے والے مومن یارب بخشیں سارے
شالہ نال ایمانے ہووی تیرا کُوچ جہانوں

دیگر

ذرا کرکھاں توں غور دھیان مومن
کیڈا سوہنا غازیدا شان مومن

غازی وچہ بھلے دے جایا ای
جس رنگ اسلام نوں لایا ای
جس عشق والا پایا ای
لُٹ کھڑے سو دونویں جہان مومن

ذرا کر توں غور دھیان مومن

جدوں بکیا سی کفر کُفّار نے
بدھی ترت کمر دلدار نے
دسیا سوہنے نوں آ اخبار نے
پڑھیا کلمہ تے ہویا روان مومن

ذرا کر توں غور دھیان مومن

صدقے غازیدی میں اس چال دا
دشمن نبیؐ دا پھرے اوہ بھالدا
ویکھو جگرا اس عائشہ دے لال دا
رکھ تلی اوتے اپنی جان مومن

ذرا کر توں غور دھیان مومن

غازی سفر نوں قدم اُٹھاوندا
دلوں رب رسول وِدھاوندا

ویکھو عاشق پیا عشق وکھاوندا	کروا صدقے چا جندڑی جان مومن

ذرا کر توں غور دھیان مومن

واہ غازی دا صدق کمال ہے	پایا جس محبوب دا وصال ہے
ملیا عاشق معشوق دے نال ہے	ذرا سوچ کھاں نال ایمان مومن

ذرا کر توں غور دھیان مومن

موذی غازی نوں نظر جاں آوندا	غازی وانگ شیراں گج پاوندا
وانگوں بازاندے پکڑ دباوندا	نبی روضے وچوں جھاتاں پان مومن

ذرا کر توں غور دھیان مومن

جیہڑے پیت پیا سنگ لا گئے نی	اوہ تے دوہاں جہاناں پا گئے نی
جند پاک نبی توں گھما گئے نی	ہووین فلکیں ملک حیران مومن

ذرا کر توں غور دھیان مومن

جیہڑے پیت پیا سنگ کر گئے نی	وچہ دوہاں جہاناں تر گئے نی
جیوندے وچہ جنت اوہ ور گئے نی	ذرا پھول کے ویکھ قرآن مومن

ذرا کر توں غور دھیان مومن

بھلے روضے تے مسجداں چڑھ گیاں نی	اوتھے لوڑدیاں لہراں وڑ گیاں نی
رلیاں سنگ ماہی جو تر گیاں نی	ویکھو کرم کیتا یزدان مومن

ذرا کر توں غور دھیان مومن

کیڈا سوہنا غازیدا شان مومن

دیگر

میں صدقے اس مائی دا جس پھل گلاب جایا ای

جس پھل نے آوچہ دنیا دے رنگ اسلام نوں لایا ای

لکھ شابس شیر پیارے نوں	جو پڑھدیاں سارا اخبارے نوں
اٹھ وساناں ول حصارے نوں	سہرہ غازیاں پایا ای

میں صدقے .... الخ

وچھو غازی عجب کمال کرے
ونجھ رام گوپال دی بھال کرے
اوہنوں پل وچہ مار حلال کرے
واہ ڈنکا دین وجایا ای

میں صدقے .... الخ

میرے مکرّم ماسٹر تاج محمد عفی عنہ کا مبارک خواب

ننھے ننھے سبز پودے اور ہوا تھی خوشگوار
آسماں پر ابر تھے مثلِ عروسِ نو بہار
ایک جھونکے نے کیا مجھ پر بھی جادو کا اثر
کیا بتاؤں رنج و غم کیونکہ ہوا یکدم فرار
لمحہ بھر میرے لئے تھی وہ سرائے انبساط
نیند کی آغوش میں حاصل ہوا مجھکو قرار
چھوڑ کر بیجان مجھکو روح ہوئی مجھ سے ال
اور پہنچی جس مکاں پر جمگھٹا تھا بیشمار
استہزاءً میں نے پوچھا باعثِ آوارگی
یک زباں آئی صدا عاشق کا ہے یاں انتظار
دفعۃً اٹھی نگاہیں سوئے عاشق باوفا
جسکی تابانی سے تھا خورشیدِ خاور شرمسار
کشتیِ شہدا میں وہ کھیلتا غازی مرید
آگیا جس کیلئے ہم سب کھڑے تھے بے قرار
محو تھے سب پیر و برنا مرد و زن اذکار میں
کلمۂ توحید کی رٹ تھی بجانب ہر چہار
ذوالفقارِ حیدری نے ایک ہی کروٹ بدل
کردیا مردود کو فی النّار در شہرِ حصار
بعد تجہیزی مراسم اور تکفینی رسوم
ہوگیا تدفین کی خاطر نیا تُربت تیار
ماہ پارہ جب لگے کرنے بذیرِ خاک دفن
صبر کا ساغر گرا کر ہوگیا میں اشکبار
بے پناہ آہ و بکائے غازیٔ شیدا حسین
بے نقاب ہوکر کہا مجھکو بحکم کردگار
"تز دِین بنشین تا خوشبوئے جنت مے دہیم"
عاشقاں را دلگدازی قلبِ ما ایم سنگ و خار
دیکھ یہ شانِ شہیدی اور الطافِ کریم
برملا میں نے کہا درگاہِ ایزد میں پکار
کر عطا وہ زندگی جو ہو دوام زندگی
روز افزوں ہو رہا ہے میرے دل کا اضطرار
مرد غازی کے مجھے یہ آخری الفاظ تھے
جاہدو پر عمل کر پھر دیکھ جنت کی بہار
پرچمِ حسنین میں وہ عاشقِ دینِ نبی
سو رہا ہے لطف سے جا دیکھ بھلہ میں مزار
واللہ یہ دنیائے دوں ہرگز نہیں جائے نشاط
رنگ لائیگی بروزِ حشر جب ہوگا شمار
دارِ حیرت کے پجاری عقل کے ناخن تو لیں
آئے تھے کس غرض کو دیکھیں گے کیا مآلِ کار

تاج یہ اشعار تیرے گرچہ ہیں بے ربط سے
پر تیرے مقصد کی نیا لگ گئی ہے بر کنار

سی حرفی منجانب والدہ ماجدہ غازی مرید حسین علیہ الرحمۃ

الف - اوس محبوب نوں ڈھونڈھنی ہاں جیہڑا ٹکڑا جگر دے نال دا ای
مکھ چودھویں رات دے چن وانگوں چہرا پھل گلاب اُس لال دا ای
لگی روشنی جندی جگ سارے شمع عشق والی ایسی بالدا ای
میرا خاص جلال محبوب اوہا جیہڑا لاڈلا جل جلال دا ای ۴

ب - بنھ کے ہتھ میں آکھنی ہاں میری سُنی جا آپ فریاد اللہ
ہویاں مدتاں پئی اوڈیکنی ہاں غازی باجھ ہویاں برباد اللہ
ڈاڈھی تاہنگ مینوں سینے سانگ مینوں غازی میل کے کریں آباد اللہ
میری کوک جلال ہے رب اگے دیویں داد مینوں دیویں داد اللہ

ت - تک رہیاں کھلی تھک پیاں تیرے راہ اوہ غازیا ماہیا او
ملیں خواب دے وچ شتاب مینوں میرے بانکیا چھیل سپاہیا او
سدیں کول مینوں عائشہ گھول گھتی جند تک میری ہُن آئیا او
غوطے جند جلال ہے نِت کھاندی میری جندڑی آن گھبرائیا او

ث - ثابتی نال پئی آکھنی ہاں تیرے باجھ ہویاں ڈانواں ڈول غازی
ہویاں سُک تیلہ رنگ زرد پیلا ہکوار مُکھ تھیں مٹھا بول غازی
صدقے ماں گھولی منگے اڈ جھولی ناہیں ہجر دے وچ ہُن رول غازی
نام رب دے سنے جلال جانی ہکوار سدیں اپنے کول غازی

ج - جان تے شان گمان تو ہاں میرا مان جہان توں جانیاں او
ہوئے نین پران حیران سارے میں تے کھان تے پین چکانیاں او
پاواں نِت فالاں غماں نوں وچ جالاں بیٹھی اونسیاں نِت میں پانیاں او
غازی باجھ جلال حیران پھردی تارے گِندیاں رات وہانیاں او

ح۔ حال میرا اللہ پاک جانے کیتا ہجر نے مار حلال مینوں ئی
کدوں ٹھنڈ کلیجے دی وچہ پوسی جدوں لال ملسی سینے نال مینوں
لوں لوں وچہ نکلے دھوں پیا لایا ہجر موا تڑا بال مینوں
دلبیاں لکھ جبلال شر بنیاں ہیں اکھیں نال دسسی جدوں لال مینوں

خ۔ خاک تیرے روضے پاک والی ہیں تے وچہ اکھیاں نت پاونی ہاں
چھوڑ جگ جہان دے کم سارے تیرے راگ وراگ تھیں گاوتی ہاں ئی
سدیں کول مینوں عائیشہ گھول گھتی نام رب دے واسطے پاونی ہاں
کر گئے شرم قاضی کھڑے کول غازی اکھے پہرا یہ عرض سناونی ہاں

د۔ درد والی سینے کردسیوں ڈاہڈھی ہجر تیرے غازی لائی آاو
رکھیں منہ دوچہ اوہ گل چناں جاندیوار جو آکھ سنائی آاو
تساں آکھیا جبدے مل پوساں اڈی ڈھل کاہنوں غازی پائی آاو
آکھے ونج جبلال کوئی لال ناہیں ڈاہڈھی ماں عاجز گھبرائی آاو

ذ۔ ذکر مینوں نت فکر ایہو ڈاڈھا مکن والا رہندا چا مینوں
سینے ہجر فراقدی اگ بلدی ہکوار بچہ سینے لا مینوں
ہویاں آن کلی پچھاں نہت رلی کدیں خوشیدی فال وکھا مینوں
دیواں لکھ جبلال شر بنیاں ہیں غازی دیوے جیکوئی ملار مینوں

ر۔ راولا جوگیا دس کھاں وے تیری پتری کیے فرماوندی اے
کیہڑ بول وسے غازی لال میرا چھٹی من والی کدوں آوندی اے
ڈاڈہا ہجر نے مار بیتاب کیتا جند جھوریاں دیوچہ جاوندی اے
دسے ونج جبلال کوئی لال ناہیں عائشہ نت بیٹھی فالاں پاوندی اے

ز۔ زور ناہیں کوئی ہور میرا ہیں تے واسطے پا نیکے گھلنی ہاں
زلفاں کھلیاں تے ہنجوں ڈلیاں نی ہتی انگ بھبوت دے ملنی ہاں
ہک پلک نہ مول آرام مینوں وانگوں شمع فراق تھیں جلنی ہاں

ویکھیں بھاگ کمال جلال ہے میرے جدوں سنگ غازی وچ رلنی ہاں

س ۔ سکھ سوا و جہان والے میرے من نوں مُول نہ بھاوندے نی
ہکو آس محبوب دے ملنوالی سُول نت فراقدے دھاوندے نی
جگر ہجر تھیں وانگ تندُور ہویا شعلے غماں والے نت آوندے نی
نام رب دے دس جلال مینوں کدوں لال پیارے پھیرا پاوندے نی

ش ۔ شُکر ہزار ہزار کرساں جدوں ویکھساں جھوک پیاریاں دی
بیٹھی کھان تے پین چُکا سارے ڈاڈھی تانگ مینوں چناں تاریاں دی
اُٹھے پہر نہ بجھدی دل اوتوں گھڑی چڑھنوالی تیری کھاریاں دی
اکھیں وچ جلال توں لال تائیں ناہیں تاب مینوں ہن لاریاں دی

ص ۔ صبر نہ آوندا اک پلک مینوں تیرے روضے اوتوں جند گھولنی ہاں
کڈھ کنڈیاں رنیاں ہر ویلے تیرا عشق پئی غازیا تولنی ہاں
تسبیح ہنجواندی سینے نال لاکے تیرا وِرد فراق دا رولنی ہاں
غازی نال جلال سی قول میرا تاہیں غماندے پھول نے پھولنی ہاں

ض ۔ ضرب کلیجے دیوچہ لگدی جدوں یاد آون نعرے پیاریا او
تینوں نبی کریم دا واسطہ ای سدیں کول جلدی سوہنیاں ساریا او
عائیشہ گھول گھتی جند رول سُٹی جگر ہجر فراقدے ساڑیا او
پچھیں وچ جلال توں لال کولوں مینوں غازی کیوں لوں وساریا او

ط ۔ طلب دیدار محبوب مینوں ڈاڈھی چھک کلیجے وچکار مینوں
ہیں تے شوہ فراق دیوچہ ڈبیاں نام رب دے کریں چا پار مینوں
ربا اپنے محبوب دا واسطہ ای میلیں جھب غازی دلدار مینوں
ڈاڈھی وانگ جلال بحال ہویاں کیتا ہجر نے مار خوار مینوں

ظ ۔ ظلم فراقدے گھیریاں ہیں کدیں شاد مینوں کریں شاد اللہ
غازی باجھ ناہیے جیون محال میرا میری تدھ اگے فریاد اللہ

میرے خورشید دے باغ خزان آئی غازی میل کے کریں آباد اللہ
والی باہجھ ستار جلال ناہیں دیویں آپ مینوں ہُن داد اللہ

ع ۔ عرض میری ایہو غرض میری کریں کرم ستار غفار سائیں
ناہیں جیون دی لوڑ کوئی مُول مینوں کریں نال کرم بیڑی پار سائیں
ڈُبی ہجر فراق دے شوہ اندر پھڑیں بانہہ میری ہک وار سائیں
فضل نال جلال ہُن لال ملسی کرسی کرم مدنی سردار سائیں

غ ۔ غرض مقصود محبوب والی کیتا جگر نوں بھُن کباب سائیں
ہووے فضل کریم رحیم دا جے غازی اج ملے وچ خواب سائیں
مرید حسین نوں چین دے بیٹھوں میرا تن ستار رباب سائیں
میلے لال جلال رحیم مینوں جیندی ذات کریم وہاب سائیں

ف ۔ فکر مینوں نت ذکر جانی تیری ملنوالی سدا تاہنگ مینوں
خوشیاں نال وسدا پیا جگ سارا سینے وچ فراق دی سانگ مینوں
غماں نوں چا جلال پاواں نت نالاں کیتا ہجر نے کملیاں نوانگ مینوں
وسیں کوئی جلال طبیب مینوں ڈنگیا آن وچھوڑے دے نانگ مینوں

ق ۔ قبر دے تیک کرلاؤ ساں میں سدیں کول اولال وچھوڑ ناہیں
فقط دیدی عید غریب تائیں ہور مول مینوں کوئی لوڑ ناہیں
ہوئے سال مینوں کردی سوال تینوں ملیں چن میرے مُکھ موڑ ناہیں
کدوں داد بیداد جلال ملسی طلبگار ہیں تاں تکیہ ہور ناہیں

ک ۔ کدوں ہوسی گھڑی بھاگ بھری تک میں ہوساں جھنڈا لال ہوسی
جھولی وچ مرید حسین ہوسی بچہ خاص کلیجے دے نال ہوسی
حشر ملن مبارکاں ہر پاسوں جنت کھیڈ دا بانکڑا لال ہوسی
شالہ نوں جلال اوہ گھڑی ویکھیں جدوں لال دا مجھ وصال ہوسی

ل ۔ لکھ مبارکاں دیہو مینوں اج خواب دے وچ دیدار ہوئے نی

گھڑی وصل دی ہُن قریب آئی پکّے عہد تے قول قرار ہوئے نی
میرے دِلدے باغ ویران آہے اجدے دید تھیں مثل بہار ہوئے نی
کیتا کرم جلال بحال اُتے میرے گُل گلشن گلزار ہوئے نی

م - موت ہوندی جیکر ہتھ میرے یک پلک بھی دیر نہ لاوندی میں
اچن چیت بیٹھا ہوندا لال میرا وچ اُس سلام سناوندی میں
حکم رب دیناں وصال ہوندا رج رج سوہنا سینے لاوندی میں
دیندی پھر جلال ہپّی لوریاں میں جھولی پا ئیکے لال کھنڈاوندی میں

ن - نُور میرے ملیں نخبہ سہرے باجھوں دید تیرے گھبراوندی ہاں
اٹھّے پہر فراق دی وچ ہٹّھی تیرے راگ وراگ تھیں گاوندی ہاں
تختی صاف کر کے سینہ دل والی تیرے نام دی مشق پکاوندی ہاں
چُن چُن پھُل گلاب جلال چنبے سہرا لال دا گُندھ بناوندی ہاں

و - وچ واسطے طرف سوہنیا ندی مرید حسین دی خبر لیا واسطے
ہوسی لال فردوس دی وچ میرا ذرا وچ اوتھے پھیرا پا واسطے
تینوں واسطہ رب رسول دا ای میرا دئیں پیغام پہنچا واسطے
دسیں وچ جلال توں حال میرا جند تک میری گئی آواسطے

ﮦ - ہور ناہیں کوئی لوڑ مینوں یک جھلک تیرے سینے لاونے نوں
اکھیں سکدیاں نی تیرے دید کارن نہیں سکے زبان بلاونے نوں
کوئی لکھ چٹھی لکھیں گل مٹھّی غماں نال کٹھی دل آونے نوں
لُوں لُوں جلال پیا دھُوں نکلی سکاں دید محبوب دا پاونے نوں

لا - لوک سارے خوشیاں نال وسدے ہکو تاہنگ مینوں تیرا چا غازی
سدیں کول مینوں جند رول ناہیں تینوں واسطے آکھدی پا غازی
وِچھڑی کونج دیوانگ کرلاوندی ہاں قول وصلدے پال وکھا غازی
ویکھیں بھاگ جلال کمالی میرے جدوں لال بہساں جھوکی پا غازی

الف ۔ وانگ الف آہا قد میرا کیتا ہجر نے مار کے دال میںوں
دال خورشید نیال پھر الف ہوسی جدوں مِل پوسی غازی لال میںوں
میرے تاج غزاد آتاج ہوسی تک خوشی ہوسی وال وال میںوں
شالا گھڑی جلال اوہ نظر آوی جدوں تاج دِسیسی اکھیں نال میںوں

ی ۔ یاد کردی اللہ پاک تائیں کرسی آپ قبول دعا سائیں
ربا واسطہ اپنی ذات دا ای میلیں جھب میںوں سوہنا لال سائیں
آکھاں سچ ہیں نال ایمان پئی غازی باجھ ہُن جیون محال سائیں
کرسی کرم جلال جاں مجھ اُتے ہوساں غماں تھیں نرت نہال سائیں